

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ООЮЗ В З'ЯВЛЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXIX. Число 247. Джерси Сіті, Н. Дж., субота, 22 жовтня, 1921. VOL. XXIX. No. 247. Jersey City, N. J., Saturday, October 22, 1921. THREE CENTS

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

ЗУСИЛЛЯ ПОЛАГОДИТИ СТРАЙК БЕЗУСПИШНИ

ШКАГО, 20 жовтня. — Нині відбулися тут аж два засідання представників п'ятиох великих юній залізничних робітників та членів Зелізниці Робітничої Ради, але їх конференція показала безуспішними. Надарі не принесли нічого пляму для зупинення страйку.

Перше засідання конференції відбулося о годині другій пополудні і трвало до години четвертої. Описів відбулося друге засідання, котре трвало коротко. На обох робітничих представників завняли, що юнії не можуть згодитися на пляні, предлажені так званою публичною групою Зелізниці Робітничої Ради Зауучених Держав. Ся пропозиція була така, щоби залізничну тарифу за перевіз осіб та людин зарез обмежили на стільки, щоби ся знизка забрала всю користь для залізниць зі знизки робітничої плати, заредажено Радою для 1. липня сього року; рівночасно юнії мають здержатися зі страйком, а залізничні заряди з юніми домагаемши дальшій знизки робітничої плати. Ошадности залізничні на знизкею робітничої плати, проголосили від 1. липня, мають винести ціною коло 430 мільйонів доларів. Зелізничі плянують тепер домагати 10-процентовой знизки.

Провідники залізничних юній відповіли на сі домагання Зелізниці Ради, що вони не можуть відкачати страйку; вони можуть се зробити хіба тоді, як страйк буде полагоджений. Далі вони звернули увагу Зелізниці Ради на те, що Рада не має ніякої гарантії, що залізничні підприємці згодяться на будуче не подавати нового домагання щодо знизки робітничої плати. Вони вказували також на умови врання, до котрої вступили Зелізнична Рада теж не в силі дати ніяквезбує гарантії.

Все, що пізніше сказав член Зелізниці Робітничої Ради, не могло збити того, що сказали представники юній, і не могло змінити їх становища. Конференція остаточно розійшлася, не осигнувши нічого конкретного, хоч члени Зелізниці Ради ажуть, що вся нація ще страйкує. Представники юній відкади до Клівеланду, щоби там робити далі притоговану до страйку. Одні з представників юній, що були на конференції, заявили, що Зелізнична Рада не могла предлажати ніякого гонезбує практичного пляму для розв'язки страйкової ситуації, а не могла тому, бо вона була свито переконана, що залізничні юнії не думают зовсім починати страйку, а лише так уводять. Одніжкис висловили конференції вважати ся, що Рада тепер так, що робітничі юнії на себю думают починати страйк.

ЗЕЛІЗНИЦІ ПОЧИНАЮТЬ УЖЕ СТРАШТИ РОБІТНИКІВ.

НЮ ЙОРК, 21 жовтня. — Всі залізничні, що ведуть до свого міста, постановили почати від нині вилитувати кождого робітника, що він думак про страйк, чи він вийде на роботу.

Такі пляні ариунуть на засіданні менеджерів шюборських залізниць. Після свого пляму формаци, суперінтенденти і другі урядники будуть входить в розмову зі знанними їм особисто робітниками і будуть їх вилитувати, чи вони будуть страйкувати. Якщо робітник скаже, що він буде страйкувати, то вони будуть намагалися його переконати, щоби не страйкувати. Робітникам не будуть казати нічого підписувати.

Менеджери не хотіли сказати, що залізничні думают робити з робітниками, що так не дадуться переконати урядниками залізниць, і нимо переконувати заявляти, що вони будуть страйкувати. Одні менеджер сказав лише, що залізничні записуть собі се в свої записки.

СПРАВА ПРЕДИЕТУ НАРАД НА ВАШИНГТОНСЬКИХ КОНФЕРЕНЦІИ.

ВАШИНГТОН, 20 жовтня. — Урядово подається до відомо, що на міжнародній конференції в справі зменшення зброєнь, що має початися дня 11. палодаста сього року у Вашингтоні, не будуть рушати трудного питання імїграції. Американські та японські делегати відбули в сі справі кілька конференцій і згодилися не рушати сього питання.

СКЛАДАЮТЬ ОРГАНІЗАЦІЮ ДЛЯ ПОПЕРТЯ ОБМЕЖЕННЯ ЗБРОЄНЬ.

ВАШИНГТОН, 20 жовтня. — Тут відбулися перші збори нової організації, що має на шлі обмежувати другі організації для справі попинання обмеження державних зброєнь на пляну.

На зборях було присутних 21 товариств, котрі разом мають коло 6 мільйонів членів. Межи організаціями є різні жіночі політичні ліги, робітничі юнії, товариства ветеранів, мирові товариства і т. п. Палобні організації існують уже в Англії та Японії, і вони уст стоять зі собою в порозумінні.

СЕНАТОР ДОМАГАЄТЬСЯ ОХОРОНИ ПЕРЕД „КОРТИВСЬКИМИ МАШИНАМИ“.

ВАШИНГТОН, 20 жовтня. — Сенатор Вотсон домагався шні в сенаті, щоби столична поліція дала їм людин зорорку перед автомобілями та „тими кортивськими машинами“, як він називає моторні ровери.

ТРИЛІТНІЙ ХЛОПЧИНА УБІЯКОМ ДИТИНИ

З Вели Фолс, недалеко від Провіденс, Рода Айланд, доповідає, що малий трилітній хлопчинка Ян Буцко забив товарища Янни, котрий також три роки.

Найдивнішим в пригоди те, що смерть не була наслідком припадку. Трилітній хлопчинка мав привязати шнур до ший своєї товаришки і привязати її ним до тачки. Описав мав кривити тачку так довго, аж дитину удушилися. Як локічив з нею, мав сказати: „Я її вже не люблю“, і пішов до кати. Шість-літній брат-убийця, Бешо, побачив капелюх сестри, лежачий на подвір'ї і заніс до дому. Зараз тоїм вийшов ще старший брат дитини глядати за сестрою. Він наповів тоді дивини бже життя і поведомки родичів. Батько хлопця відвазав тіло дитини від тачки і дав його родичам.

Вечером в каті родичи, Шлі-дзі збрелися всі сусіди, і всі зійшли плакали за помершою дитиною.

ПРОПОВІДНИК-УБІЯНИК У ВЛАСНІЙ ОБОРОНИ

Підчас розпирати проти йетодиского провідника Едвина Стівенсона, обжалованого за убийство католицького священника Джеймса Койла, за те, що сей дав шлюб його дочці, самий обжалований згодился на звиняння в своїй обороні.

Він ззнав, що він не думав їти на плєбани католицького священника, але побачив його припадком на сидячому рундукі. Він назвав провідника „брудним юнім“ (дегрі дог) за те, що він дав шлюб його дочці, а священник вдарив його в лице. Священник вдарив провідника ще раз, та як сей вилас на землю, а як він лезав на землю, священник його ще наковав в бік. Коли священник підчас бійки погнувся по кишені, бігом здавався, що він сьгає по револьвер; переконаний по се, провідник виймає свій револьвер, вистріль в і поєлав противника трупом на місці.

На основі сього звиняння обжалований сподіється ульєнення на основі того, що убийство було впливом самооборони.

ПРИЗІД ІТАЛІЙСЬКОГО ГЕНЕРАЛА.

До Злучених Держав приїхав сими днями Італійський генерал Діас, відомий зі своєї команди над Італійськими військами в війні проти Австрії. По різких американських запитаннях його з великими парадками. Генерал має взяти участь у конференції для зменшення зброєнь у Вашингтоні.

НІМЕЦЬКІ КОНЦЕСІ В ГРУЗІИ.

„Дет Юрон“ повідомляє, що представники Німеччині та Грузії підписали угоду, згідно якої Німці дістануть концесі на ліс у Грузії на 40 років. Німці зобов'язалися замкати фабрику паперету в Грузії і збудувати електричну станцію силою 360.000 HP, а з виробів 15% 20% звертати російській владі.

УДОСКОНАЛЮЮТЬ ДАЛІ ВОЄННІ СРЕДСТВА

НЮ ЙОРК, 20 жовтня. — Військові власті зайтересувалися дуже заввою Джона Ларсенса, інженіра та винаходчика, котрий каже, що він удосконалив в своїй фабриці військовий панцирний штак до того степеня, що він може укрісти на ньому 30 машинних кресів, які потрафлять вистрїліти 3.000 вистрїлів за чотири хвилини.

На домагання військових властей Ларсенс вилучив з них свій патенток до Вашингтону, щоби там військові знатоки оглянули його винахід.

КОШТИ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В АМЕРИКАНСЬКИХ МІСТАХ.

Скільки грошей витрачує американське місто на своє громадські потреби, знайти на городську управу (мейора, городську раду, фінансове діловодство, муніципальні суди, переведення виборів, публічний будинки, то що) на поліцію, огнювє сторожу, водопровід, каналізацію, чищення вулиць на охорону здоров'я мешканців, шпиталі, освіту, школи, бібліотеки, монетну ванну, будують доріг, плату мільським урядникам і роїтникам, словом — на сповнення всіх тих завдань, які має сповнити міська адміністрація. Розуміється, всі ці кошти залежать в першій мірі від величини міста і числа населення, так що мірою коштів може бути тільки та сума, яка припадає на голову населення. Іншими словами, скільки кождий мешканець міста мусть заплатити на управу свого міста і за ті мешчі або більш користі, які йому місто дає.

Последня перенесє вказує, що поміж десяти найбільшмих американських містими (поверх пів мільйона населення) з того погляду найдорожчий Бостон, де на голову населення припадає що року звиш 35 доларів на кошті міського господарства. Значить, родина з чотирох осіб платити місту переціню 140 доларів що року. Знісно, не платити їх прямо в міську касу. Гроші ті платять власники домів за початок та електричні, газові інші публічні компанії у формі оплат наложених на них мисток, а вони вже стягають собі ті оплати і платять від загалу мешканців, що мусть платити їм рент, за газ, електрику, воду і т. п. За Бостоном найдорожше обходиться своїм мешканцям Пітсбург (30 доларів на голову населення), далі Ню Йорк (28), Лос Анджелес (27), Філадельфія (25), Ст. Луїс (23), Шікаго

(22), Дітроїт (21), Клівленд (20) і найдешевше Балтімор (16 доларів).

Для приміру на що ті гроші уживаються. Поліція найдошовши в Бостоні, на неї витрачується щорічно по 3 доларя і 75 центів з „душі населення“. Трохи менше, але все таки поверх три долари від голови платять за поліційну охорону мешканці Ню Йорку, Філадельфії, Ст. Луїс і Шікаго. На охорону публичного здоров'я припадає найбільша сума в Пітсбургу — що року по 97 центів від голови, в Ню Йорку 60, в Філадельфії лиш 48 центів. На шкільні найбільша гроша вилучє Лос Анджелес — близько 11 доларів від голови. Чергово слідує: Бостон, Ню Йорк, Пітсбург, Клівленд, Ст. Луїс, Дітроїт, Шікаго, Філадельфія (5 доларів) і Балтімор не цілих чотирьох.

ВАН КАРНЕБЕК ПРИЙДЕ ДО АМЕРИКИ.

ГАГА, столиця Голландії, 20 жовтня. — Голландська делегация на конференцію у Вашингтоні для обмеження морських воєнних зоружєнь і для справ Далекого Сходу вилас під проводом голландського міністра заграничних справ прєсїтера Т. А. Ван Карнебека.

Крім Ван Карнебека будуть в голландській делегации: Ван Блокаанд, шеф дипломатичного відділу міністерства заграничних справ і др. Мареско, генеральний секретар колоніального бюро.

КОНСКРИПЦІЯ В ХОЛМШЦІИ.

В Ярошіві, І. Томашіві, скільки конскрипційний головний комісар своїх комісарчуків і залив м так:

„Вин повинні подати, щоби число польового населення на конскрипційних лістах плєсїєти найменше до 80%. Як буде згодоувануватися 10 Українців, то замисати треба 8 Польків, а 2 Русинами, тим робом осьмагємо своє“.

ЗМІНИ В ПОЛЬСЬКИХ АРМІИ.

У Варшаві кружуют чутки, що генерал Гаулер подає до димісії і покидає польську армію. Генерала Івашкевича вичеркнено з лісти чинних генералів. До Люблінна приїхав новий командант генеральної охорони, генерал Ромер. Сими днями вилітає на нове становище ген. Енджековскі.

УБИЙСТВО У ЛЬВОВИ.

Дни 29. вересня при уміні Гловацького у Львові підірвав інаваді Контак Станіслав, Криштоф гордо своєї жінки, Криштоха арештовано, а жінку відвезено до ліччини.

ДЕ ВАЛЕРА В ТЕЛЕГРАМІ ДО ПАПИ РИМСЬКОГО КАЖЕ, ЩО ІРЛАНДІЯ Є НЕЗАВИСИМОЮ ДЕРЖАВОЮ

КАЖЕ, ЩО ІРЛАНДСЬКИЙ НАРІД НЕ ОБОВ'ЯЗАНИЙ ДО ЖАДНОГО ПІДДАНСТВА БРИТАЙСЬКОМУ КОРОЛЕВИ.

ДАБЛІН, столиця Ірландії, 20 жовтня. — Провідник Ірландських самостійників, Імон де Валера, вислав ситуауючу телеграму до папи римського.

„Нарід Ірландії читав писмо Вашої Святости до короля Великої Британії. Він цинить Ваше Іаскаве заїскавлення в його добробуті і батьківську увагу для нього. Я передаю Вашій Святості владність Ірландського народу.“

„Ірландії певні, що любовичність у відповід, яку переслано в імені короля Юрія, Вас не збаламутить, як могла би збаламутити неопіформованих, аби Ви могли повірити, що в Ірландії є непокора, або що Ірландія обов'язана до підданства британському королю.“

„Независимість Ірландії проголошено формально правильно вибраними представниками народу Ірландії і потверджено палішними плєбисцитами.“

„Непорозуміння між Ірландією і Британією походять з того, що правителі Британії намагалися наложити свою волю на Ірландію і стварили брутальною силою обрубувати нарід із свободи, яка є їх природним старинним спадком.“

„Ми хочемо бути в мирі і привязи з народом Британії, таксако як і з другим народами, але як вилержичність в пересладуванні і терпіннях доказали діяльність приязанця цього народу до віри батьків, так теж вона доказує діяльність його привязанця і до національної свободи, і жадні зглядати ніколи не сполучають його арештисі і.“

„Імон де Валера“.

ЛОНДОНСЬКИЙ „ТАЙМС“ РІЗКО КРИТИКУЄ ДЕ ВАЛЕРУ ЗА ЙОГО ВІДПОВІДЬ ПАПИ РИМСЬКОМУ.

ЛОНДОН, 20 жовтня. — Лондонський Дієвник „Таймс“ остро критикує провідника Ірландських самостійників за його телеграму до папи римського.

„Часовиськ каже, що та відповідь немилу здивує папу римського і викличе негодованіє серед народу Великої Британії і домінії.“

„Таймс“ сумнівається, чи Де Валера хоче мира з Ванкою Британією, коли він нарочно бє у високій тоні.

„Як він дійсно говорить в імені більшости Ірландського народу — шніє „Таймс“ — то надія на мир є мала.“

Висні часовиськ пригадує, що І Англії є неперимирний сила, котрі не хотять помірності з Ірландією, як тепер же і вони розб'юрать становище Де Валєри, щоби причинитися до розбиття мирових заходів. Розбиття цих мирових переговорів мало би далеко більш насильств, шніє „Таймс“, лиж думати в Англії й Ірландії. Се апланувати би на справі цьогоб саїта.

РЕВОЛТА В ПОРТУГАЛІИ. ПРЕМІЕР АНТОНІО ГРАНХО УБИТИИ.

ЛОНДОН, 20 жовтня. — Бритійське міністерство заграничних справ одержало сьогодня відомість з Лісбони, столиці Португалії, яка сповіщає, що вчасі тамошніх заворушень убито прем'єра Португалії, Антонія Гранхо.

ДОНЕСЬЯТ ПРО УБИТТЯ КІЛЬКОХ ПОРТУГАЛЬСЬКИХ МІНІСТЕРІВ.

ЛОНДОН, 20 жовтня. — Телеграма з Парижа депонить, що там одержано відомість, що вчасі заворушень в Лісбоні убито кілька членів міністерського кабінету. Між убитими є Антоніо Гранхо, прем'єр і міністер внутрішніх справ, і Маура дос Сантош, основник португальської республіки і колишній її президент.

Депеша Бюра Райтера з Мадриду, столиці Іспанії, депонить, що крім Гранхо і Дос Сантоса убито ще в Лісбоні Хоє Карлос Мала, бушного міністра воєнової флотії і міністер Хоє Карлос Сієса. Крім того ранено бушного міністра скарбу, Кунгу Леал.

НОВИИ ПОРТУГАЛЬСЬКИЙ МІНІСТЕР КАБІНЕТУ.

ЛОНДОН, 20 жовтня. — Вже утворено новий міністерський кабінет Португалії під проводом полковника „Мауса Коеїло, котрий є новим прем'єром і міністром внутрішніх справ.“

Нове міністерство оголосило вже свою програму, в якій головною завдання є економічні реформи для облекшення державних тягарів громади.

Українці в місті Ню Йорку
можуть купити подвійні числа часописи „СВОБОДИ“ кожного пополудня день перед датою видання в Книгарни У. Н. Союзу
30 East 7th Street, New York, N. Y.

ЗМОВА ІТАЛІЙСЬКИХ СОЦІАЛІСТІВ У ФРАНЦІИ ПРОТИ ТАМОШНІХ АМЕРИКАНСЬКИХ УСТАНОВ.
ПАРИЖ, 20 жовтня. — Париска поліція вилучила знову тутешніх італійських соціалістів вилучити у воздукх неурядові інституції Злучених Держав у Франції, на вигладок юній в Злучених Державах виконано присуд смерти на дох Італіє Сакко і Ванцетті.

